

Aleksander Mańka, Adam Roter

"I ty możesz mieć wpływ na dydaktykę i organizację studiów", Henryka Maciąg-Sternik, Zofia Sroga, Gliwice 1994 : [recenzja]

Chowanna 2, 107-108

1995

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 1995	R. XXXVII (XLVIII)	T. 2 (5)	s. 107— 108
------------	--	---------------	-----------------------	-------------	----------------

**Henryka Maciąg-Sternik, Zofia Sroga:
I ty możesz mieć wpływ na dydaktykę
i organizację studiów.
Gliwice, Politechnika Śląska 1994, ss. 33**

Opracowania naukowe w niewielkim stopniu poruszają w swej diagnostyce i analizie problematykę modernizacji procesu kształcenia w technicznych szkołach wyższych. Pojawiające się w periodykach głosy i uwagi z reguły nie niosą konstruktywnych propozycji, opartych na empirycznej syntezie zjawisk, i racjonalnych przekształceń rzeczywistości. Wydaje się jednak konieczne — w obliczu gwałtownego rozwoju społeczno-gospodarczego — unowocześnienie systemu szkolnictwa wyższego tak, by sprostał on wymaganiom stawianym przez rzeczywistość.

Z tym większą uwagą spojrzeć należy na nową publikację Katedry Procesów Budowlanych Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach, opracowaną przez H. Maciąg-Sternik i Z. Sroge, a dotyczącą diagnozy tendencji studentów do modyfikacji procesu dydaktycznego, rozumianego jako kierowanie ich pracą samodzielną.

W pierwszej części omawianej pracy poddano analizie opinie studentów dotyczące obecnej sytuacji systemu oddziaływań dydaktycznych szkoły wyższej na realizację oczekiwań i potrzeb naukowo-zawodowych studenta. Badania skonstruowano w taki sposób, aby diagnoza obejmowała również ocenę rzeczywistego wpływu procesu dydaktycznego na rozwój osobowości społeczno-zawodowej studenta. Niewątpliwą zaletą badań przeprowadzonych wśród studentów Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach jest uwzględnienie aspektu osobowościowego oraz *stricte* naukowo-zawodowych zadań procesu kształcenia politechnicznego.

W dalszym ciągu badań autorki skupiły swą uwagę na oczekiwaniach studentów związanych z poprawą i przeobrażeniami dydaktyki szkolnictwa wyższego. Oczekiwania te obejmowały problemy zmian systemu dydaktycznego, jako swoistej relacji studenta i nauczyciela akademickiego oraz wpływu charakteru oddziaływań dydaktycznych całego systemu edukacyjnego wyższych studiów. Wzięto również pod uwagę skuteczność procesu nauczania w zakresie kompetencji absolwentów wyższych szkół technicznych. Dlatego też m.in. położono wyraźny akcent na obecne w opinii badanych studentów wyobrażenie o roli społeczno-zawodowej współczesnego inżyniera (ważny w tej kwestii jest wynik dotyczący podjęcia pracy zawodowej po ukończeniu studiów — około 50% ankietowanych studentów deklarowało chęć podjęcia pracy zgodnie z uzyskanym wykształceniem).

Jak wynika z przeprowadzonych badań i analizy uzyskanych wyników opinie studentów, zarówno na temat oczekiwanych usprawnień metodyki szkolnictwa wyższego, jak i jego perspektywicznego obrazu przyszłości, wyrażają tendencję do przeobrażeń o charakterze rozwojowym. Wydaje się, że opracowane w omawianej publikacji badania diagnostyczne stanowić będą znaczny wkład w skonkretyzowanie szerszych działań mających na celu usprawnienie oraz modernizację dydaktyki i organizacji studiów wyższych. Należałoby mieć nadzieję, że pasja badawcza autorek będzie istotną przesłanką do rozwoju reformy programu edukacji akademickiej w naszym kraju. Przedstawione badania są bowiem efektem rzetelnego opracowania metodologicznego w zakresie organizacji, celów i odpowiednio dobranych narzędzi badawczych.

Zapowiadana przez autorki kontynuacja badań na podstawie przeprowadzonej analizy budzi nadzieję, iż skromnie nazwana „głosem w dyskusji” prezentowana praca zainspiruje szerzej rozbudowane badania zmierzające do usystematyzowania koncepcji zwiększenia efektywności kształcenia na poziomie akademickim. Specyfika przeprowadzonych badań opartych na opinii samego podmiotu kształcenia stanowi o ich istotnej wartości dla szerokiego ujęcia problemu. Autorki w toku swej pracy badawczej sformułowały wnioski dotyczące opinii studentów na temat sposobu prowadzenia zajęć, oczekiwań i propozycji zmian organizacji studiów oraz szczegółowych postulatów w sprawie podstawowej formy edukacyjnej szkoły wyższej, czyli wykładu. Omawiana publikacja spełnia wszystkie warunki formalne i rzeczowe rzetelnej pracy diagnostycznej. Pozycja ta może stanowić nader znaczące źródło wiedzy pedagogicznej z zakresu doskonalenia pracy nauczyciela akademickiego, a także dzięki swemu diagnostycznemu charakterowi może być inspiracją do dalszych analiz tej problematyki.